

هلمشهری

صفحه آخر

دل و دینم شد و دلبر به ملاحت بر خاست

گفت با ما منشین کز تو سلامت بر خاست

حافظ

■ همشهری: www.hamshahrionline.ir

■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (جغ)، کوچه شهید سیدکمال فرینی، شماره ۱۴

■ کدپستی: ۴۵۹۴۶-۱۹۶۶۶؛ تهران، صندوق پستی۱۹۳۵۵۴۴۶

■ تلفن: ۰۲۲-۴۰۶۰۶۰۰۰، ۰۲۲-۳۳۰۰۰۰۰

■ چاپ: همشهری

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشرگستر امروزین

■ تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■ پذیرش آگهی:

■ تلفن: ۸۴۳۲۱۰۰۰

■ حضرت امیر المؤمنین علی:

به راستی که اهل خیر و شر را نمی توان

تشخیص داد مگر به مردم.

■ اذان ظهر: ۱۱:۴۸ ■ غروب آفتاب: ۱۷:۰۲

■ اذان مغرب: ۱۷:۲۱ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۰۵

■ اذان صبح فردا: ۵:۰۹ ■ طلوع آفتاب فردا: ۶:۳۵

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری

■ مدیر مسئول: عبدال.. گنجی

■ سردبیر: دانیال معمار

گربینویچ

قورباغه را ایس نزنید

در پارک‌های حفاظت‌شده خیلی مواقع تابلوهایی دیده می‌شود که روی آنها نوشته شده به حیوانات نزدیک نشوید، یا به آنها دست نزنید. اما مقامات پارک حفاظت‌شده سونارون در آمریکا، تابلویی در محوطه زده‌اند که روی آن نوشته شده، از لیس زدن حیوانات و گیاهان خودداری کنید. این تابلو بعد از آن زده شده که مراجعه‌کنندگان زیادی، یک نوع قورباغه را ایس زده‌اند. این قورباغه صدایی ضعیف و بامزه دارد. اما برخلاف باور عمومی، به هیچ وجه بی‌خطر نیست و روی پوستش سمی دارد که اگر به بدن و به خصوص دهان انسان بخورد، می‌تواند پیامدهای مری‌گاری داشته باشد. مشکل البته همین جاست؛ این سم، نوعی ماده مخدر دارد که به‌شدت محبوب شده و بسیاری، با هدف نشئه شدن، این حیوان را می‌ایسند. برخی حتی مدعی‌اند که این سم، می‌تواند خاصیت درمانی داشته باشد و برخی چهره‌های مشهور، از خواص درمانی ماده موجود در سم آن صحبت کرده‌اند. با این حال مقامات بهداشتی، گفته‌اند آن را ماده مخدر می‌دانند.

ناشی ترین دزد دنیا

در دهامعمولاسعی می‌کنند در سکوت وارد خانه‌های مردم شوند، زود کارشان را انجام بدهند و بدون رد پا فرار کنند. اما یک دزد در کالیفرنیا، وارد یک خانه شد، برای دیگران علامت گذاشت که آنجاست و در آغوش پلیس‌ها از خواب بیدار شد. ماجرا از این قرار است که این دزد ۳۲ساله، برای ورود به یک خانه در کالیفرنیا، شیشه‌ه یک پنجره بزرگ را شکست اما بازویش به‌شدت جراحات دید و خون جلودی پنجره و داخل خانه ریخت.

فردا، وقتی یک همسایه سگش را می‌گرداند، متوجه رد خون شد و پلیس را خبر کرد. پلیس هم وقتی وارد خانه شد، دزد ۳۲ساله را پیدا کرد که از شدت خونریزی بی‌هوش شده بود. آنها دزد را به هوش آوردند و هرچند او ادعا می‌کرد چیزی یادش نیست، متوجه قهر او از ورود به خانه شدند و بعد از بیمارستان، او را به زندان بردند.

ادعای عجیب مسافر زمان

احتمالا همیشه در تاریخ خیلی‌ها به فکر سفر در زمان بوده‌اند اما این ایده، از فیلم‌ها بیشتر جلو نرفته و فقط در فیلم‌ها دیده‌ایم که کسی در زمان به عقب یا جلو می‌رود. این ایده بسیار عجیب و غریب است اما دلیل نمی‌شود کسی چنین ادعایی نکند. یک کاربر در شبکه اجتماعی تیک‌تاک، مدت‌هاست ادعا می‌کند که از سال‌ها بعد به دوران ما برگشته و انگار که سفر در زمان چندان عجیب نباشد، ادعاهایی هم مطرح می‌کند که سفر در زمان غیرقابل باور هستند اما مغز آدم را حسابی درگیر می‌کنند. این کاربر، در عجیب‌ترین ادعایش، گفته که جهان ما، درواقع یک پروژه تحقیقاتی است و در یک شیشه مربای بسیار بزرگ قرار دارد. او جزئیات زیادی درباره این ایده تخیلی داده و گفته است که انسان‌ها، در بهار سال ۲۰۲۳ متوجه خواهند شد که در شیشه مربا زندگی می‌کنند. این کاربر مدعی است که از سال ۲۰۹۶ به دوران حال برگشته است. جالب است که ادعاهای او با واکنش‌های متفاوتی مواجه شده‌است. برخی کاربران، عملا صحبت‌های او را باور کرده‌اند اما بسیاری کاربران دیگر، با کنایه برای او کامنت گذاشته و نوشته‌اند که این ادعاهای اثارت‌فیلم و کارتون دیدن زیاد است. این کاربر گفته بشر در تاریخ ۲مارس ۲۰۲۳ متوجه می‌شود که حرف‌های او درست بوده است.

اول آخر

پاییز گفت‌وگو ■ عکس: امیر رستمی

تولید: دانش‌بنیان، اشتغال آفرین

پاییزان

جشنی به سرخی یاقوت

زرد و نارنجی و سرخ باغات میوه در پاییزان کم از سبید زمستان و سبز بهاران ندارد. میوه‌هایی که در فصل پاییز به عمل می‌ایند و درختانی که حالا پر از خرما، لیمو یا انار هستند که در روزهای میانی آبان، کمر درخت‌ها را خم کرده‌اند با خون‌چکان رسیدگی‌شان. برداشت انار هم، مثل برداشت هر محصول دیگری طبق رسم و رسوم گذشتگان و برای شکرگزاری، جشن دارد و در بسیاری از شهرها جشن انار با فاصله زمانی کوتاهی از برداشت پرگزار می‌شود.
نار روستایی‌ها بتوانند محصولات خود را در این جشن به فروش برسانند. مردم روستا در این روز لباس‌های محلی می‌پوشند، به یکدیگر تبریک می‌گویند و برای برداشت محصول باغ‌ها، با هم همراه می‌شوند. چند سالی هم هست که در بعضی از شهرها مثل تهران جشنواره انار، با هدف فروش انار و محصولاتش و معرفی فرهنگ و رسوم زندگی روستایی، برگزار شده است. امسال هم مثل سال‌های گذشته، جشنواره انار حیات خود را در ضلع جنوبی مصلای تهران آغاز کرده و تا پایان این ماه به ادامه دارد.

فراخوان

بی تعارف و تکلف، مثل همین متن کوتاه‌گی که می‌بینید، ما منتظریم تا نوشته‌هایتان درباره مسائل روزمره، مشکلات و دغدغه‌هایتان را برای ما ارسال کنید. اگر اهل طنز و کاریکاتور و طراحی هم هستید جایتان اینجا محفوظ است. متن یا طرح تان که آماده‌شد یک تماس با شماره ۲۳۰۲۴۲۶ بگیرید تا برای رساندنش به ما، راهنمایی کنیم.

زندگی پدیا

کیفیت در روزگار اکنون

مریم ساحلی

اولویت‌های فهرست نیازهایشان توجه کنند و بعد از آن با سبک و سنگین کردن جیب خویش، به سمت محصولاتی می‌روند که هم از قیمت مناسب‌تری برخوردار باشند و هم تا حدودی دارای کیفیت و دوام لازم باشند. لبنیاتی که «هاورد مصرفش به‌جای سلامتی، بیماری نباشد، لباسی که درزهایش ۲ روزه نشکافد، پینجالی که دم برای همه ما کیفیت کالایی که تهیه می‌کنیم یا خدمتی که دریافت می‌داریم، از اهمیتی خاص برخوردار است. و البته در این میان شاید افرادی بر این باور باشند که حسان بودن به کیفیت در افراد ثروتمند و بیشتر به چشم می‌خورد و آنها هستند که برای تهیه انواع کالاهای موردنیاز از خانه و اتومبیل گرفته تا تخت و لباس و خورد و خوراک خویش، می‌کوشند تا از بهترین‌ها و ایمن‌ترین‌ها بهره‌مند شوند اما واقعیت این است که کیفیت کالا برای آنها که از شرایط مالی مناسب برخوردار نیستند هم مهم است، گرچه شکل و شمایل این اهمیت و عناصر سنسنجش کیفیت در اقدشار مختلف متفاوت است ولی از یاد نباید برد خیل عظیم آنها که در اوضاع و احوال بسیار زنجور اقتصاد کشور به سختی روزگار می‌گذرانند، برای تهیه محصولات موردنیاز خویش، ابتدا سعی می‌کنند تنها به

تولید: دانش‌بنیان، اشتغال آفرین

باشگاه نویسندگان

پرسه در معماری و ادبیات ۷

در دوزخ شداد

علی اکبر شیروانی

نویسنده

نشسته بودیم و عکس‌های قدیمی را نگاه می‌کردیم. دیگر ایوم

عکسی نبود تا ورق‌های سنگینش را یکی یکی تورو کنیم، حافظه دیجیتال بود متصل شده به تلویزیون و نشانگر کنترل. عکسی را بعد عکسی نمایش می‌داد. عکس‌ها هم کم نبودند، معمولاً به انتها نرسیده رهایشان می‌کنیم. دوربین‌های تلفن همراه، بساط عکس را بی‌رونتق کرده‌اند، نه عکس‌های حرفه‌ای که لااقل عکس‌های شخصی را و ساده از کنارشان می‌گذریم. در میان عکس‌ها رسیده بودیم به عکس‌های

حدود یک دهه قبل، روسیه، مسکو. داشتیم درباره یکی از آن عکس‌های بی‌کیفیت توضیحی می‌دادم و خاطره‌ای می‌گفتم که سایه – روشنی چیزی تداعی کرد. از خاطره دور افتادم، سعی کرده روی صفحه بزرگ نمایش تلویزیون توضیح دهم آنچه پشت سرم است، ساختمان و بنا نیست، صورت بناست. در آن تصویر مغموش، پشت‌صحنه‌ای که چند ده متر با من سوژه عکاسی فاصله داشت آن قدر روشن نبود که گوشه پس‌رفته پرده بزرگی که تصویر بنای در حال ساخت را نشان می‌داد، آشکار باشد. من که آنجا بودم می‌دانستم آن صورت یک ساختمان قدیمی اطراف میدان سرخ است و نه خود آن ساختمان. در خاطرم بود که در هماهنگی و سازمانندی بناهای اطرافش، آن سازه بتونی ستون و سقف را با داربست و پوششی پلاستیکی که عکس بنایی رو آن چاپ شده بود، پوشانده بودند. همانجا توچام را جلب کرده بود و همانجا از دوستی ساکن مسکو پرسیده بودم و همانجا گفته بود شهر داری در بافت قدیم شهر به سختی اجازه تخریب بنایی را می‌دهد و اگر بدهد سازنده موظف است صورت سابق کار را حفظ کند و

ساختمان را شبیه سبک معماری قبل از کار دریاورد. جزئیات معماری برای ادبیات همین ویژگی آن است؛ صورت. آنچه از صورت می‌شناسیم چنان مفهوم ساده و درعین حال پیچیده‌ای ساخته است که صدها شرح و بسط و تفصیل درباره آن می‌توان یافت. لاید با تمثیل غار افلاطون آشناید؛ افلاطون جهان را چون غاری درنظرس می‌گرفت که انعکاس آتش تصاویری از بیرون را بر دیوار غسار منعکس می‌کند. همه چیز از نظر افلاطون صورت حقیقت است. جورج لوکاچ، نویسنده و منتقد مجارستانی، در شرح مفصلی درباره صورت در ادبیات و در سبک‌های مختلف ادبی و با توجه به تمثیل غار افلاطون می‌نویسد: «صورت شاعر همواره به فراز زندگی‌اش بال گشوده است، صورت افلاطون گرا همواره در به چنگ آوردن زندگی ناکام مانده است؛ صورت هنرمند همه سایه‌ها را به‌خود جذب کرده است و شدت درخشش آن، به سبب اینطور نویشدن تاریکی، عظیم‌تر است.» یا می‌گوید: «در خالص‌ترین گونه‌ها [ی ادبی] اثر با زندگی منطبق می‌شود، یا بهتر بگوییم، فقط از زندگی که می‌تواند به اثر ربط یابد اصالت دارد و باید مورد توجه قرار گیرد. زندگی هیچ است، اثر همه چیز است؛ زندگی تصادف محض است، اثر عین ضرورت است.» اگر اندکی مبالغه در گفتار لوکاچ احساس می‌کنید که تمرکزش بر ادبیات می‌آید. هرچه هست، ادبیات در پی ساختن صورتی از چیزی بیرونی است و چه چیزی بیرونی‌تر از معماری.

اما معماری چرا چنین گرفتار صورت است که صورت بنایی قدیمی را حفظ کند و حتی در دوران ساخت آن ساختمان عکسی به اندازه‌ای واقعی در برابرش برافرازد؟ مایکل آن فاکس، فیلسوف علوم اجتماعی، در پایان کتابش با عنوان «همه چیز درباره خانه» که پژوهش مفصلی درباره سکونت و خانه و بینیم که توسعه‌دهندگان و مدیران مسکن برای یک‌ریزکاری‌شان قانونا مسئول شناخته شوند؛ نه برای فروریزی یک ساختمان بلکه برای اثبات بنا کردن و بالا بردن ساختمان‌هایی که در اصل باید منفرج و یا خاک یکسان شوند، چون بسیار زشت و بدتر کیب‌اند، یا چون به بافتار زندگی شهری صدمه می‌زند.» فارغ از اینکه مثل برخی از نظرها بدان معماری، معماری از صر فاشکل دهی صورت سکونت بدانیم یا نه، صورت معماری صرفاً کارکرد معمارانه ندارد؛ روح و روان ساکنان شهر هر روز سوار کشتی صورت‌های معماری می‌شود و آرام و بی صدا به سمت و سویی می‌رود. فاکس به همین مسئله می‌پردازد که چنین قضاوت سختی در پیش می‌گیرد، زشتی و بدتر کیبیی به اندازه فرویزی و تخریب ساختمان به ساکنان شهر لطمه می‌زند و اگر فروریزی و انهدام بنایی در مدتی کوتاه فاجعه می‌آفریند (چنانچه در پلاسکو و متروپل آهسته، تلفات بسیار بیشتری می‌دهد. بخشی از ادبیات، در شکل درست آن، صورت معماری است و بله، بخشی از ادبیات در شکل درست آن آینه‌ای است از همین ساختمان‌های زشت و زیبا و بدتر کیب و خوش‌تر کیب و احیاناً آنکه باید مورد مواخذه و سؤال باشد، توسعه‌دهندگان این ساختمان‌هایند.

دیالوگ

ضیافت

یه چیزی می‌گم، نه نیارین اما آره الکی هم نیارین. یه سال و روز و ساعتی روز قرار می‌ذاریم، هر کی رچی شده، چه اون‌کی بهارش بار شده، چه اون‌کی بهارش افتاده که خدا کنه همه ما کار درست بیایم، خلاصه یه‌بار دیگه دور هم جمع بشیم...

بوک‌مارک

اتاق شماره ۶

آنتوان چخوف

مردمی که حرفه‌شان با رنج و بدبختی دیگران ارتباط دارد، مثل قضات، مأموران پلیس و دکترا، با گذشت زمان در اثر عادت چنان آبدیده می‌شوند که اگر خودشان هم دلشان بخواهد، نمی‌توانند با رباب‌ر جوشان رفتار غیررسمی داشته باشند؛ از این نظر هیچ فرقی با دهقانی ندارد که در حیاط پستی، گوسفند و گوساله سر می‌برد و اصلا متوجه نمی‌شود.